

Verslag raadsrapporteur Zienswijze ontwerpjaarstukken 2025 en ontwerpbegroting 2027 Regionaal Archief Rivierenland

Raadsrapporteur Gemeente Tiel / BOV-lid RAR: Max van Doesburg (CDA Tiel)

Het RAR rapporteert een positief financieel resultaat van ruim 65.000 euro, dat naar rato wordt verdeeld onder de zeven deelnemende gemeenten. Het jaar 2025 was voor het RAR een financieel en operationeel stabiel jaar. De organisatie heeft de gestelde doelen binnen de budgettaire kaders gerealiseerd en sluit het jaar af met een positief resultaat van € 65.177.

Situatie voor Tiel

Tiel is een van de zeven deelnemende gemeenten in deze gemeenschappelijke regeling.

- **Financiële bijdrage:** Tiel droeg in 2025 op basis van het inwoneraantal (42.370) € 529.237 bij aan het archief.
- **Teruggave:** Door het positieve resultaat krijgt Tiel naar rato van het inwoneraantal een bedrag van € 11.735 terug.
- **Specifieke resultaten voor Tiel:** Er is in 2025 specifiek gewerkt aan het verpakken en conserveren van Tielse archieven (toegangen 0049, 0007 en 1504). Ook zijn notulen en besluiten van het college van B&W van Tiel gedigitaliseerd.

Operationele hoogtepunten in 2025

Het RAR heeft zich in 2025 gericht op duurzame toegankelijkheid en digitale innovatie. Een aantal belangrijke aandachtspunten zijn gerealiseerd.

- **Digitalisering:** Er zijn meer dan 400.000 digitale opnamen gemaakt, waardoor archieven steeds beter online raadpleegbaar zijn.
- **Innovatie:** Het archief zet in op innovatieve technieken zoals AI en tekstherkenning (Transkribus) om historische handschriften doorzoekbaar te maken.
- **Publieksbereik:** De "Nacht van het Archief" trok 250 bezoekers en werd gewaardeerd met een 9+. Daarnaast bereikten educatieve programma's 1.525 leerlingen, een aanzienlijke stijging ten opzichte van het jaar ervoor.
- **Duurzaamheid:** Op het dak van het archiefgebouw zijn zonnepanelen geplaatst, wat vanaf 2026 zal leiden tot een lager energieverbruik.

Financiële Situatie

Ondanks een lichte overschrijding op huisvestingskosten (door de zonnepanelen) en externe inhuur, is het resultaat positief. Het RAR realiseert een batig saldo van € 65.177. Dat positieve resultaat wordt uitgekeerd aan de deelnemende gemeenten naar rato van het aantal inwoners. De financiële positie blijft volgens de jaarstukken binnen de geldende kaders en normen (zie bovenaan: 'Teruggave', onder 'Situatie voor Tiel'). De belangrijkste verklaring is dat er hogere baten zijn gerealiseerd door aanvullende dienstverlening in archiefbeheer. Ook personeelskosten en rente vielen positief uit. Daartegenover stonden incidentele overschrijdingen op directe archiefbeheerkosten en huisvestingskosten. De archiefbeheerkosten vielen hoger uit door extra externe inzet, nodig vanwege tijdelijk niet ingevulde vacatures. De huisvestingskosten stegen onder meer door actualisatie van het meerjarenonderhoud en extra uitgaven aan zonnepanelen en verduurzaming van het klimaatstelsel van het depot. Die laatste uitgaven moeten vanaf 2026 leiden tot lager energieverbruik.

Andere belangrijke highlights:

- **Rente:** De overstap naar schatkistbankieren leverde een hogere rentebaten op dan begroot (€ 43.000).
- **Weerstandsvermogen:** De financiële buffer (weerstandsvermogen) is beoordeeld als voldoende tot uitstekend, wat betekent dat het RAR goed in staat is om eventuele risico's op te vangen.

Toekomstblik: 2026–2029

In 2025 is de basis gelegd voor de nieuwe beleidsperiode met het plan "Betrouwbaar, Betrokken, Bekwaam" bij het RAR. De focus blijft liggen op het zijn van een deskundige toezichthouder en een toegankelijk "regionaal geheugen" voor alle inwoners van Rivierenland.

Ook heeft het RAR rekening gehouden met de indexering van 3,0% naar beneden afgesteld vanaf 2028. Sterker nog, deze wijziging voeren zij al in vanaf 2027 door het genereren van extra inkomsten. Belangrijk is aan te geven dat zij dit niet zien als indexering, maar als bezuiniging.

Tot slot

De accountant heeft een goedkeurende verklaring afgegeven bij deze jaarrekening. Het archief functioneert naar behoren, de wettelijke taken worden uitgevoerd en de financiële positie is solide. Er zijn geen grote onvoorziene risico's geconstateerd die extra bijdragen van de gemeente Tiel vereisen.

Een antwoord op de zienswijze van Gemeente Tiel wordt besproken in het DB van het RAR van 25 juni 2026.